

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120205389
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2120205389.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Anton Jaček a JUDr. Peter Duman, v mimosporovej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. Q., nar. XX.XX.XXXX, adresa ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, Jána Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov - matky: K. Q., nar. XX.X.XXXX, adresa D., N. ulica XXX/X, zastúpenej advokátom: Mgr. Peter Kubala, so sídlom Piešťany, Pod Párovcami 55 a otca: V. B., nar. XX.X.XXXX, adresa A., M. XXXX/XX, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 21P/35/2020-65 zo dňa 1.12.2020, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. návrh zamietol a vo výroku II. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej aj len ZoR).
3. Pri rozhodovaní prvoinštančný súd vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania na základe ktorého zistil, že naposledy bolo o výživnom na maloletého P. rozhodnuté rozsudkom tamojšieho súdu č.k. 22P/74/2017-75 zo dňa 10.10.2018, právoplatným dňa 29.11.2018, ktorým súd otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého P. sumou 200 eur mesačne. Súd vychádzal zo skutočnosti, že maloletý P. navštevoval materskú školu a mal výdavky vo výške 165 eur mesačne (15 eur pobyt v MŠ, 30 eur stravné, 4x5 eur logopedička, 100 eur lieky, krémy).
4. Z výsluchu matky mal súd preukázané, že maloletý P. toho času navštevuje 2. ročník Základnej školy v D.. Výdavky má na družinu 10 eur mesačne, ZRPŠ 15 eur ročne, školské obedy mal zatiaľ zadarmo do konca roka. Maloletý je prihlásený na krúžky, ktoré aktuálne nenavštevuje kvôli pandémie. Maloletému P. bola diagnostikovaná porucha ADHD, za lieky - melatonín sa dopláca do 20 eur mesačne, za tabletky Concerta 1 euro mesačne. Výdavky na oblečenie a obuv má primerané veku. Vzhľadom na diagnózu ADHD je maloletý integrovaný a vyžaduje väčšiu pomoc matky pri príprave na vyučovanie. V rozpise výdavkov na maloletého (na č.l. 15) matka uviedla, že školské obedy od januára bude platiť v sume 30 eur, oblečenie a školské potreby zakupuje podľa potreby. Za primeraný výdavok na oblečenie a obuv súd preto považoval sumu 50 eur mesačne, za primeraný výdavok na školské potreby sumu 10 eur mesačne. Matka platí svojím rodičom za bývanie (v ktorej sume je aj strava a energia) za seba a maloletého sumu 250 eur mesačne, t.j. 125 eur na osobu. Priemerné mesačné

výdavky maloletého P. tak mal súd preukázané vo výške 216 eur mesačne. Uvedené výdavky neboli v konaní sporné. Súd mal teda preukázané, že na strane maloletého od ostatného rozhodnutia došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej však zvýšenie výživného, nie jeho zníženie, nakoľko maloletý začal navštevovať základnú školu, aktuálne už 2. ročník, s čím sú spojené zvýšené výdavky, pričom samotný nástup dieťaťa na základnú školu sa považuje za podstatnú zmenu pomerov, ďalej mu bola diagnostikovaná porucha ADHA, v súvislosti s ktorou dopláca na lieky sumou 21 eur mesačne a zároveň v dôsledku vývoja životných nákladov od posledného rozhodnutia sa zvýšili aj jeho výdavky v súvislosti s uspokojovaním základných životných potrieb. Matka však návrh na zvýšenie výživného na maloletého nepodala.

5. Matka v čase ostatného rozhodnutia bola zamestnaná v Detskej fakultnej nemocnici v Bratislave ako zdravotná sestra a mala príjem vo výške 850 eur mesačne v čistom. Matka mala výdavky na bývanie a služby s tým spojené vo výške 424 eur (nájom, TV, internet, pomerná suma sporenia vo Wustenrot stavebná sporiteľňa 250/12, cestovné) a splácanie úverov a hypotéky vo výške 650 eur.

6. Toho času je matka zamestnaná v Národnom ústave detských chorôb v Bratislave a jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie júl 2019 až jún 2020 bol vo výške 1.208 eur, čo bolo preukázané z potvrdenia zamestnávateľa (č.l. 16). Matka poberá prídavok na maloletého. Z výsluchu matky mal súd preukázané, že matka žije so svojimi rodičmi v rodinnom dome, vlastníkom ktorého sú jej rodičia. Na bývanie im prispieva za seba a maloletého sumou 250 eur mesačne, v ktorej sume je bývanie, energie aj strava. Nehnuteľnosť nevlastní matka žiadnu. Matka uhrádza poplatok za TV 35 eur mesačne, platí dva úvery vo výške 315 eur a 220 eur. Výdavok na pohonné hmoty na cestu do práce má 130 eur mesačne. Sporenie platí v sume 15 eur mesačne, životnú poisťku v sume 16 eur mesačne, za telefón 46 eur mesačne. Priemerné mesačné výdavky matky tak mal súd preukázané vo výške 902 eur mesačne. Matka je zdravá, vyživovaciu povinnosť má len k mal. P..

7. Z vykonaného dokazovania mal prvoinštančný súd teda preukázané, že na strane matky od ostatného rozhodnutia došlo k zvýšeniu príjmu zo zamestnania, avšak preto, lebo pracuje nadčasy, cez víkendy a sviatky, a to z dôvodu, aby zaplatila výdavky na maloletého, na ktorého otec neplatí výživné, resp. platí výživné v sume 32 eur, teda matka nahrádza plnenie otca, preto podľa názoru súdu táto zmena na strane matky nie je dôvodom zníženia výživného otca na maloletého, keď otec navyše matke nepomáha ani s osobnou starostlivosťou o maloletého.

8. Otec v čase ostatného rozhodnutia bol nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR Bratislava, nemal žiadny príjem, nepoberal žiadne sociálne dávky, nebol uznaný invalidným, mal zdravotné problémy ale neliečil sa, mal exekúcie. Otec žil z peňazí požičaných od kamaráta vo výške 25.000 eur, býval v hoteli, úspory nemal. Do 31.10.2017 bol otec zárobkovo činný v Spolkovej republike Nemecko s príjmom cca 2.000 eur mesačne v čistom, preto súd konštatoval, že otec sa úmyselne vzdal bez dôležitého dôvodu výhodného zamestnania a toto konanie bolo časovo súladné s prejednávaním návrhu matky o rozvod manželstva pred súdom. Súd preto vychádzal zo skutočností, že v možnostiach, schopnostiach otca je dosahovať príjem na území Slovenskej republiky pri zohľadnení jeho profesného zamerania sa (logistika v automobilovom priemysle) minimálne vo výške 900 eur v hrubom, ktorú skutočnosť mal súd preukázanú pracovnými ponukami.

9. Toho času je otec nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR Bratislava ako uchádzač o zamestnanie, nemá žiadny príjem, nepoberá žiadne sociálne dávky, nie je uznaný invalidným, má zdravotné problémy s chrbticou, má exekúcie a finančne mu vypomáhajú rodičia. Otec pri výsluchu potvrdil, že od 8.6.2020 do 15.6.2020 bol zamestnaný v T. ako pomocník na stavbe, po dvoch týždňoch prechladol, bol práceneschopný do 28.6.2020, kedy dostal výpoveď bez uvedenia dôvodu, lebo bol chorý a zamestnávateľ potreboval pracovníka. Dohodnutú mzdu mal 12,80 eur na hodinu v hrubom, t.j. 9 eur v čistom, v zmluve mal garantovaných 160 hodín, pracovná zmluva bola uzavretá na dobu určitú do 31.12.2020. Na preukázanie uvedeného otec predložil listiny v nemeckom jazyku (č.l. 36-44). Otec nedostal výplatu ani za tie dva týždne. Otec ukončil pracovnú neschopnosť dňa 28.6.2020, následne sa zaevidoval na úrade práce, kde je evidovaný dodnes. Uvedené mal súd preukázané aj z Oznámenia ÚPSVaR Bratislava z 03.09.2020, podľa ktorého je od 29.06.2020 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie (č.l. 52). Otec dňa 30.09.2020 požiadal Sociálnu poisťovňu o dávku v nezamestnanosti (č.l. 45), Sociálna poisťovňa dňa 05.10.2020 rozhodla tak, že otec nemá nárok na dávku v nezamestnanosti (č.l. 47). Z potvrdenia ÚPSVaR Bratislava z 30.11.2020 vyplýva, že otec nepoberá pomoc v hmotnej

núdzi, dňa 23.11.2020 si otec podal žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi (č.l. 52). Otec tvrdil, že úrad práce dokladá, že si hľadá zamestnanie každý mesiac. Z rozhodnutia ÚPSVaR Bratislava z 23.12.2019 súd zistil, že úrad vyraduje otca z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu, že nespokojuje tým, že sa dňa 22.11.2019 nedostavil na úrad bez vážnych dôvodov (č.l. 48). Otec proti uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie z dôvodu, že bol v zahraničí za účelom vybavenia novej práce a nemohol prevziať poštu. Otec v odvolaní ďalej uviedol, že už dlhodobo žije a pracuje v zahraničí (č.l. 49). Dňa 28.08.2020 si otec na ÚPSVaR Bratislava prevzal rozhodnutie zo dňa 26.08.2020 o nezaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie (č.l. 50). Otec pri výsluchu potvrdil, že od júna 2019 do júna 2020 sa snažil nájsť si prácu v stavbárčine v Rakúsku, opakovane po dvoch, troch týždňoch dostával výpoveď, pretože nebol v tomto obore vyučený alebo skončila práca, ktorá bola len na dva týždne. Počas toho obdobia bol zamestnaný trikrát od 10 po 20 dní. Na Slovensku si prácu nehľadal, pretože tu mu dajú 3 alebo 4 eurá na hodinu. Z výsluchu otca mal súd ďalej preukázané, že vodičské oprávnenie má otec špeciálne, obsluhuje vysokozdvížne vozíky, nákladné vozidlá a má strojnícky preukaz na bagre. Vodičský preukaz mu zatiaľ odobratý exekútorom nebol. Teraz v zime otec býva s rodičmi v ich rodinnom dome, rodičom na bývanie neprispieva. V lete otec býva v prenajatej chatke v V., nájomné neuhrádza, platí daň z nehnuteľností vo výške 59 eur ročne, čo mal súd preukázané aj z Dohody o odovzdaní a prevzatí chatky (č.l. 53), rozhodnutia Mesta Trnava č. 412721/2020 z 6.5.2020 (č.l. 55), príjmového pokladničného dokladu z 3.7.2020 (č.l. 57), potvrdenia o podaní daňového priznania z 24.2.2020 (č.l. 58). Otec platí za doručovanie pošty 9,90 eur mesačne na virtuálnu adresu. Za lieky na srdce dopláca 14 eur mesačne. Ostatné výdavky má otec bežné. Otec má úvery, ktoré nespláca z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Dlh má aj v zdravotnej poisťovni. Otec nevlastní žiadnu nehnuteľnosť ani osobné motorové vozidlo ani majetok väčšej hodnoty. Otec tvrdil, že kvôli zdravotným problémom sa mu nedarí nájsť prácu, má problémy s chrbticou, hrozila mu operácia, na tieto problémy si kupuje Ibalgin od bolesti a Voltaren krémy. Otec potvrdil, že už aj v čase posledného rozhodnutia uvádzal, že nemôže zastávať plnohodnotné zamestnanie. V Slovenskej republike mu nebol priznaný ani čiastočný ani plný invalidný dôchodok. Na preukázanie zdravotného stavu predložil lekársku správu MUDr. N. A. z 21.10.2020 z ktorej súd zistil, že otec má suchý dráždivý kašeľ, subfebrilitu, celkovú slabosť. Bol mu odporúčaný kľudový režim, dostatok tekutín, užívať expektorancia, antipyretiká, vitamín C (č.l. 60). Zo záveru otcom predloženej lekárskej správy MUDr. Z. K. z 25.10.2020 vyplýva, že u otca je podozrenie z infekcie Covid-19, Ag test negatívny, suchý kašeľ, febrilita. Odporúčaný mu bol kľudový režim, dostatok tekutín, paretén s Ibalginom, stoptssin, vitamín C a D (č.l. 59). Z uvedených lekárskejších správ však nevyplýva, že by otcov zdravotný stav mu dlhodobo neumožňoval sa zamestnať, otec navštívil lekárov v dňoch 21.10.2020 a 25.10.2020 pre teploty a kašeľ a žiadne potvrdenie o pracovnej neschopnosti nepredložil. Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec nie je zamestnaný (č.l. 61). Vyživovaciu povinnosť má otec len k maloletému P.. Aktuálne otec posielal minimálne výživné 31,02 eur matke na účet. Nad rámec tohto ničím neprispieva, s maloletým sa nestretáva. Matka tvrdila, že otec sa v nedávnej minulosti zdržiaval v zahraničí či už kvôli práci alebo na dovolenke a na preukázanie svojho tvrdenia predložila súdu fotografie, ktoré zverejnil otec na Facebooku, z ktorých súd zistil, že otec bola 20.08.2020 vo Švajčiarsku. (č.l. 19-26).

10. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že na strane otca nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodnila zmenu rozhodnutia o výžinom jeho znížením. V čase ostatného rozhodnutia bol otec nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR Bratislava, nemal žiadny príjem, nepoberal žiadne sociálne dávky, nebol uznaný invalidným, mal zdravotné problémy ale neliečil sa, mal exekúcie. Otec žil z peňazí požičaných od kamaráta vo výške 25.000 eur, býval v hoteli. Aktuálne je otec nezamestnaný, je evidovaný na ÚPSVaR Bratislava ako uchádzač o zamestnanie, nemá žiadny príjem, nepoberá žiadne sociálne dávky, nie je uznaný invalidným, má zdravotné problémy s chrbticou, má exekúcie a finančne mu vypomáhajú rodičia, u ktorých v zime býva.

11. Otec na pojednávaní potvrdil, že v období od júna 2019 do júna 2020 bol trikrát po 10 po 20 dní zamestnaný v T. a opakovane dostával výpoveď, pretože nebol v tomto obore vyučený alebo skončila práca, čomu súd neuveril, nakoľko z odvolania otca zo dňa 20.06.2020 proti rozhodnutiu ÚPSVaR mal súd preukázané, že otec sám uviedol, že povinnosť si nespĺnil kvôli tomu, že už dlhodobo žije a pracuje v zahraničí (č.l. 49), následne dňa 20.08.2020 otec zverejnil na Facebooku jeho fotografie zo Švajčiarska, kde pokiaľ nebol na dovolenke, tak tam bol pracovne. Ak tam bol na dovolenke, tak jeho pomery nie sú také, ako tvrdil súdu. Avšak vzhľadom na tvrdenie otca, že na Slovensku si prácu nehľadá, lebo tu mu dajú 3 alebo 4 eurá na hodinu a že má exekúcie je súd toho názoru, že otec pracuje v zahraničí a tento svoj príjem zo zamestnania v zahraničí súdu riadne nepreukázal. Ak by

aj otec v zahraničí nepracoval, tak jeho postoj, keď na jednej strane tvrdil, že si prácu hľadá, ale kvôli veku, zdravotnému stavu a Corona kríze sa mu nedarí ju nájsť a na druhej strane pri výsluchu uviedol, že na Slovensku si prácu nehľadal, pretože tu mu dajú 3 alebo 4 eurá na hodinu, súd hodnotí ako nezodpovedný postoj otca, ktorý nemá záujem pracovať za minimálnu mzdu a radšej bude bez príjmu napriek tomu, že má vyživovacou povinnosť k maloletému dieťaťu. Napriek tomu je súd toho názoru, že nakoľko otec je držiteľom špeciálnych vodičských oprávnení a to aj na vysokozdvížne vozíky, nákladné vozidlá, vlastní strojnícky preukaz na bagre, v tejto oblasti má prax a žije na západnom Slovensku, kde je rozvinutý automobilový priemysel aj stavebníctvo, má otec množstvo príležitostí sa zamestnať, keďže je všeobecne známe, že zamestnávateľia z týchto oblastí neustále hľadajú nových zamestnancov a dosahovať príjem ustálený v ostatnom súdnom rozhodnutí.

12. Súd poznamenal, že vzhľadom na vek maloletého a diagnostikovanú poruchu ADHD si matka plní svoju vyživovaciu povinnosť k nemu ešte aj výkonom osobnej starostlivosti, nielen finančne, preto nie je možné výdavky na maloletého deliť medzi otca a matku na polovicu, resp. výživu maloletého takmer celú ponechať výlučne na matke, keď pri určení výživného súd prihliada na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Povinnosťou oboch rodičov, teda nielen matky, je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy maloletého a vynaložiť všetko úsilie, aby dosahovali príjmy, z ktorých jeho výživu zabezpečia, pričom otec musí pristupovať k práci zodpovedne, a ak tak nerobí, nie je to možné ospravedlniť znížením vyživovacej povinnosti.

13. K otcom uvádzaným dôvodom na zníženie výživného prvoinstančný súd ešte uviedol, že pri rozhodovaní o znížení, resp. zvýšení výživného súd porovnáva okolnosti dôležité pre určenie výživného v dobe skoršieho rozhodnutia, ako aj nového rozhodnutia a v novom konaní nie je možné prehodnocovať postup súdu vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 22P/74/2017, ale je len možné dôsledne skúmať zmenu pomerov odôvodňujúcu požiadavku otca na zníženie výživného. Preto ak otec nebol spokojný s uvedeným rozhodnutím, mohol voči nemu podať odvolanie, ktorú možnosť však nevyužil.

14. Súd prvej inštancie po porovnaní okolností dôležitých pre určenie výživného, tak v dobe skoršieho rozhodnutia, ako aj nového rozhodnutia, dospel k záveru, že zníženie výživného nie je opodstatnené, nakoľko od posledného určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému nedošlo na strane otca k tak závažnej zmene pomerov, ktorá by bola predpokladom zmeny predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a návrh otca na zníženie výživného zamietol ako nedôvodný.

15. O náhrade trov konania prvoinstančný súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pričom súd možnosť priznať náhradu trov konania v zmysle § 53 a nasl. CSP nezistil.

16. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletého, ktorým žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že návrhu otca vyhovie, prípadne napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

17. Odvolateľ vyslovil názor, že súd nesprávne vyhodnotil skutkovú situáciu prípadu a zároveň nesprávne vyhodnotil jeho osobu a jeho skutočné, majetkové a pracovné možnosti. Súd vychádzal takmer výlučne z nepodložených dohadov a preto nezistil (a ani sa reálne nepokúšal zistiť) skutočný skutkový stav. Otec je dlhodobo nezamestnaný, má značné zdravotné problémy, napriek tomu si prácu hľadá a pokúša sa zabezpečiť si stály príjem. V spojení s jeho vekom je zamestnať sa pre neho veľmi náročné a od vypuknutia pandémie je to pre neho de facto nemožné. Vytká súdu, že sa nesnaží nájsť si prácu na Slovensku, je neopodstatnená. Za jeho súčasnej situácie a situácie na pracovnom trhu nie je pre neho reálne zamestnať sa na Slovensku a dosahovať taký príjem, ktorým by dokázal vykryť stanovené výživné a zároveň jeho základné životné potreby, preto sa snaží nájsť si prácu v zahraničí. Návrh podal z dôvodu, že nevládze súdom stanovené výživné platiť. Z tohto dôvodu sa dostal do značných finančných problémov, je v exekúcii a zároveň i trestne stíhaný za zanedbanie povinnej výživy. Je pre neho nelogické tvrdiť, že skrýva svoje príjmy za situácie, keď mu hrozí väzenie. Otec ďalej uviedol, že k odvolaniu pripája ďalšie doklady, ktoré preukazujú jeho bližšie tvrdenia (bez toho, aby bližšie špecifikoval o aké doklady a aké tvrdenia ide aj bez toho, aby k podanému odvolaniu akékoľvek listinné dôkazy pripojil).

18. Matka maloletého vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému odvolaniu otca prostredníctvom svojho advokáta navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil. Rozhodnutie považuje za správne a spravodlivé. Zamietnutie žaloby bolo správnym a zákonným rozhodnutím aj z dôvodu, že návrh otca nespĺňal od počiatku podmienku podstatnej zmeny pomerov. Otec mal vždy priestor dosahovať taký príjem, aby vedel plniť svoju zákonnú povinnosť. To, že tak nekonal, nemôže ísť na ťarchu dieťaťa. Matka s pomocou starých rodičov maloletého robia maximum pre to, aby dieťa riadne neplnenie vyživovacej povinnosti zo strany otca vo finančnej oblasti nepociťovalo. Otec sa o dieťa nezaujíma, nestýka sa s ním, hoci časový priestor má, keďže je nezamestnaný. O výchovu a starostlivosť o dieťa sa nijako nezaujíma. Matka musí zabezpečovať všetky potreby dieťaťa, napríklad dôvodu dištančného vzdelávania musela dieťaťu nakúpiť notebook aj tlačiareň a otec posielal 32,- Eur mesačne. Voči otcovi bola podaná na súd obžaloba pre neplnenie vyživovacej povinnosti, zatiaľ o nej nebolo rozhodnuté.

19. Procesný opatrovník maloletého vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému odvolaniu otca uviedol, že nakoľko zníženie výživného nie je v záujme maloletého, plne sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a odporúča odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

20. Ďalšie podania v odvolacom konaní účastníci do spisu nedoručili.

21. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ podľa obsahu odvolania použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a g/ CSP v spojení s § 62 ods. 1 zák. č. 162/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku - ďalej len CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výrokoch vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

22. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý v danom prípade ani nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol.

23. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci pre posúdenie naplnenia zákonných podmienok pre zníženie výživného k maloletému, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a zároveň vec i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových (ani právnych) záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

24. Súd prvej inštancie v preskúmanom rozsudku pri posudzovaní zmeny pomerov na základe výsledkov vykonaného dokazovania, správne skonštatoval, že za obdobie cca dvoch rokov od predchádzajúcej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 22P/74/2017-75 zo dňa 10.10.2018 právoplatným 29.11.2018, došlo k podstatným zmenám pomerov a to na strane maloletého tým, že oproti času počas predchádzajúcej úpravy výživného začal navštevovať základnú školu s čím sú spojené zvýšené výdavky, bola mu diagnostikovaná porucha ADHD v súvislosti s ktorou matka dopláca na lieky 21,- Eur mesačne a zároveň aj v dôsledku vývoja životných nákladov sa zvýšili jeho výdavky. Takéto zmeny pomerov na strane maloletého by odôvodňovali zvýšenie a nie zníženie výživného. Súd správne skonštatoval, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania došlo k zmene pomerov aj na strane matky maloletého, ktorej vzrástol príjem zo zamestnania (o cca 358,- Eur

mesačne), pričom zvýšený príjem matky je podmienený nadčasmi, prácou cez víkendy a sviatky, aby dokázala uhrádzať výdavky na maloletého, ktorého otec výživné platí len v sume 32,- Eur mesačne. Súd tiež správne ustálil, že táto zmena pomerov na strane matky nemôže byť dôvodom na zníženie výživného otca na maloletého. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania a porovnania zistených aktuálnych pomerov otca s jeho pomermi v čase predchádzajúcej úpravy, prvoinštančný súd tiež dospel k správne mu záveru, že na strane otca nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodnila zníženie výživného, keďže tak v čase predchádzajúcej úpravy, ako aj aktuálne otec maloletého je nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR ako uchádzač o zamestnanie, nemá žiadny príjem, nepoberá žiadne sociálne dávky, nie je a nebol uznaný invalidným, mal a má zdravotné problémy, pričom nepreukázal, že by boli takého charakteru, že by obmedzovali jeho schopnosť zamestnať sa, mal a má exekúcie. Súd prvej inštancie tiež správne vyhodnotil, že pokiaľ otec na jednej strane tvrdí, že si hľadá prácu, ale nedarí sa mu ju nájsť a na druhej strane uviedol, že na Slovensku si prácu nehľadá, pretože mu tu dajú 3,- alebo 4,- Eur na hodinu, je potrebné tento prístup hodnotiť ako nezodpovedný postoj otca, ktorý nemá záujem pracovať za nižšiu mzdu a radšej bude bez príjmu, napriek tomu, že má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu. Odvolací súd sa stotožňuje s prvoinštančným, že v aktuálnej situácii na trhu práce na Slovensku s rozvinutým automobilovým priemyslom aj stavebníctvom, za situácie, že otec je držiteľom špeciálnych vodičských oprávnení (na vysokozdvížne vozíky, nákladné vozidlá, strojnícky preukaz na bagre) má množstvo príležitostí primerane sa zamestnať a dosahovať tak potenciálny príjem ustálený v ostatnom súdnom rozhodnutí (900,- Eur brutto).

25. Aj podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018, pri uplatnení princípu potencionality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného.

26. Žiada sa dodať, že v zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ust. § 78 ods. 1 ZoR podľa ktorého dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery, v spojení s § 231 CSP, podľa ktorého rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov, pri rozhodovaní o zmene výšky výživného súd porovnáva okolnosti rozhodujúce pre výšku výživného v čase predchádzajúceho rozhodnutia a v čase nového rozhodovania. V novom konaní preto nie je možné prehodnocovať správnosť rozhodovania v predchádzajúcom konaní, súd teda nevyhodnocuje, či doterajšie výživné bolo primerané. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by o neprípustné preskúmavanie a reparáciu už právoplatného súdneho rozhodnutia. Jedinou podmienkou pre zmenu výživného podľa citovaných ustanovení je teda danosť podstatnej zmeny rozhodujúcich pomerov. Keď v konaní táto preukázaná nie je, ako tomu bolo aj v danom prípade, nemôže dôjsť k zmene výšky výživného.

27. K samotnému obsahu odvolania otca odvolací súd do dodáva, že neobstojí námietka otca, že súd nezistil, ani sa nepokúšal zistiť skutočný skutkový stav. Naopak, súd prvej inštancie aj podľa názoru odvolacieho súdu vykonal všetko dostupné a potrebné dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci, v súlade s ust. § 36 CMP. Otec ani neuvádza aké konkrétne dôkazy súd prvej inštancie nevykonal. Napriek svojmu tvrdeniu v závere odvolania ani žiadne listinné dôkazy neoznačil a ani ich k odvolaniu nepripojil. Vykonané dôkazy následne súd prvej inštancie aj správne v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, a napokon dospel aj k správnym skutkovým zisteniam.

28. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie v preskúmanom rozsudku potom správne uzavrel, že v danom prípade neboli splnené zákonom stanovené podmienky pre zníženie výživného otca k maloletému P., keďže v konaní nebola preukázaná taká podstatná zmena rozhodujúcich pomerov,

najmä na strane otca, ktorá by zníženie výživného odôvodnila. Súd prvej inštancie preto správne preskúmaným rozsudkom výrokom I. návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Nadväzne správne v súlade s ust. § 52 a nasl. CSP vo výroku II. rozhodol tiež o náhrade trov prvoinštančného konania.

29. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu v spojení s odôvodnením preskúmaného rozsudku súdom prvej inštancie, odvolací súd potom napadnutý rozsudok ako v oboch výrokoch vecne správny, s použitím ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

30. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle generálnej klauzuly v § 52 CMP v spojení s § 58 CMP s použitím § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keď žiaden dôvod na prelomenie generálnej klauzuly podľa § 53 až 55 CMP v konaní nebol daný, pričom žiaden z účastníkov ani návrh na náhradu trov konania v zmysle § 57 CMP nepodal.

31. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP). Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP (§ 370 až 391) sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP). Podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých upravuje vyhl. MS SR č. 207/2016 Z.z.